

Resultat i det store og hele er ens. Det samlede Underskud for de to Aar, som jeg altsaa opgør til en halv Milliard Kr., falder nemlig med 256 Mill. Kr. paa 1920—21 og med 255½ Mill. Kr. paa 1921—22. Karakteristisk er imidlertid den uhyre Nedgang i Indtægterne og den stærke Forøgelse af Udgifterne. Paa Finansloven for 1921—22 var Indtægten opført med 396 Mill. Kr., hvilket er 143 Mill. Kr. mindre end budgetteret, men samtidig er Udgifterne steget med 172 Mill. Kr. Det er jo et stærkt Vidnesbyrd om, at man ved Tilrettelæggelsen af Budgettet ikke har haft noget sikkert Holdpunkt for sine Beregninger og sine Betragtninger. En saadan Usikkerhed som den, der her har givet sig til Kende for Indtægternes Vedkommende, synes mig at være i høj Grad karakteristisk, og det vilde være meget ønskeligt, om vi, naar Budgettet forelægges, kunde faa det forelagt saaledes, at man ikke ved Tillægsbevillingsloven fuldkommen skal ændre baade paa Indtægter og Udgifter.

Det Underskud, der er kommet i de to Aar, er dækket ved Statslaan og ved Forbrug af Kassebeholdningen. Vi har laant to Gange, i 1920 og 1921, og vor Statsgæld er nu oppe paa ca. 1 200 000 000 Kr., og desuden har vi forbrugt af Kassebeholdningen. Som det er blevet nævnt flere Gange, var Kassebeholdningen 352½ Mill. Kr., da Ministeriet Neergaard traadte til. Aaret efter var vi nede paa 246 Mill. Kr., og saaledes som Tillægsbevillingsloven nu vedtages, maa jeg skønne, at der pr. 1. April 1922 var noget over 120 Mill. Kr. i Kassen. Den højtærede Statsminister har givet os den Oplysning, at der, hvis jeg ikke hørte forkert, sidst i Maj var 77 Mill. Kr. disponible. Maaske er dette Beløb tilstrækkeligt til at føre Statshusholdningen videre, det skal jeg ikke udtale nogen bestemt Mening om, det beror jo meget paa, hvor store Restancer der er i Skylden til Staten, og hvor stor Skyld Staten staar i til Kommunerne, men jeg vil gerne spørge den højtærede Finansminister, hvorledes dette Forhold stiller sig den Dag, da Kassebeholdningen blev opgjort til 77 Mill. Kr.

Ved forskellige Lejligheder har der været Tale om, at vi nødvendigvis maatte gaa til at optage et nyt Statslaan. Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Brorsen, udtalte, at da det for nogen Tid siden blev oplyst i Finansudvalget, at der i Statskassen var 90 Mill. Kr., vakte det ikke nogen Glæde hos Oppositionen, og han anførte, at jeg havde gjort et Forsøg paa at bortforklare den Omstændighed, at der var 90

Mill. Kr. i Statskassen, og ment, at det betød intet. Det ærede Medlem Hr. Brorsen vilde formentlig med sine Udtalelser tilkendegive, at de finansielle Forhold ikke interesserede os synderligt, da vi nærmest var af den Opfattelse, at vi vilde sige: Jo galere, des bedre. Men deri tager det ærede Medlem grundigt fejl. Det vilde i høj Grad glæde mig, om vi ikke skulde til at optage nyt Statslaan. Jeg kan ikke vide noget bestemt om, hvorvidt det er muligt at undgaa dette eller ikke, men hvis Regeringen er i Stand til at føre Statshusholdningen videre uden Statslaan, skal der ikke fra vor Side lyde nogen Opfordring til den om at forøge Statsgælden; den er sandelig allerede stor nok.

Det er navnlig paa § 2 og § 5, Budgettet har svigtet. § 2, Statsvirksomhederne, har i ingen Henseende svaret til Forventningerne. Paa Finansloven for 1921—22 var der paa § 2 opført en Indtægt paa 5,4 Mill. Kr., det vil sige, at Statsvirksomhederne, Telegrafvæsenet, Jernbanerne, Postvæsenet, Mønten o. s. v., skulde give tilsammen 5,4 Mill. Kr. i Overskud. Slutresultatet, som det nu foreligger for os i Tillægsbevillingslovens Tal, viser, at dette Overskud paa 5,4 Mill. Kr. er blevet forvandlet til et Underskud paa ca. 75 Mill. Kr. Det er i Sandhed et trøstesløst Resultat, og det staar for mig som en Gaade, at Regeringen kunde tænke sig Muligheden af et Overskud paa over 5 Mill. Kr. paa Statsvirksomhederne, naar Resultatet er blevet et Underskud paa 75 Mill. Kr. Jeg vover at paastaa, at de Mænd, der har gennemgaaet dette Afsnit af Budgettet, i Virkeligheden har handlet meget letsindigt. At det er gaaet galt ogsaa paa § 5, er beklageligt, men det kan ikke bebrejdes saa stærkt, at man her har taget fejl. Skatterne har svigtet, og Afgangen er blevet ikke mindre end ca. 64 Mill. Kr., hvoraf de ca. 35 falder paa Indkomstskatten. Det er navnlig Statsbanerne, som har givet det store Underskud. Paa Statsbanernes Budget var der for 1921—22 opført et Overskud paa ¾ Mill. Kr. Underskuddet er vel ikke endeligt opgjort, men det andrager et forfærdende stort Tal, om end Tallet ikke er akkurat saa stort som i Fjor. Jeg beklager overfor den højtærede Minister for offentlige Arbejder, at jeg et Øjeblik paa ny maa vende tilbage til Kullene, som Statsbanerne har brugt. Jeg gør det aldedes ikke for at drille den højtærede Minister, men det kan ikke nytte noget at se bort fra den ulykkelige Omstændighed, at vi købte den uhyre Mængde Kul til aldeles urimeligt høje Priser, thi det er dette, som har givet Statsbanerne deres vanskelige Stilling. Den højtærede